

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 21. listopada 2020. [\[Multimedia\]](#)

Molitva psalama (2)

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas smo zbog koronavirusa morali uvesti male promjene u način održavanja ove audijencije. Odvojeni ste, također zaštitnom maskom, a ja sam ovdje, pomalo udaljen od vas i ne mogu činiti ono što uvijek činim, a to je približiti vam se, jer dogodi se da svaki put kad se približim vi svi nahrupite te se gubi potrebna distanca i za vas postoji opasnost od zaraze. Žao mi je što je tako, ali to je zbog vaše sigurnosti. Umjesto da vam se približim i rukujemo se i pozdravimo, pozdravljamo se ovako, izdaljega, ali znajte da sam vam srcem blizu. Nadam se da razumijete zašto to činim. Nadalje, dok su čitači čitali biblijski odlomak, privukao mi je pažnju onaj dječak ili djevojčica koji su plakali. I vidio sam majku kako mazi i doji dijete i pomislio sam: „tako i Bog čini s nama, kao ta majka“. S kolikom je samo nježnošću njihala dijete, dojala ga. Prekrasne su to slike! A kad se to dogodi u crkvi, kada neko dijete zaplače, evo majke s njezinom nježnošću, kao danas, s nježnošću majke koja je simbol Božje nježnosti s nama. Nikad nemojte ušutkavati dijete koje plače u crkvi, nikada, jer je to glas koji privlači Božju nježnost. Hvala ti [majko] na tvom svjedočanstvu.

Dovršavamo danas kateheze o *molitvi psalama*. Prije svega, primjećujemo da se u psalmima često pojavljuje jedan negativan lik, lik „bezbožnika“, odnosno onoga ili one koji živi kao da Bog ne postoji. To je osoba koja nema nikakvog doticaja s transcendentnim, neobuzdana u svojoj nadmenosti, osoba koja se ne boji osude zbog toga što misli i čini.

To je razlog zašto Psaltir predstavlja molitvu kao temeljnu stvarnost života. Upućivanje na apsolutno i transcendentno – što učitelji askeze nazivaju „svetim Božjim strahom“ – ono je što nas čini ljudima u punini, to je granica koja nas spašava od nas samih, sprečavajući nas da na predatorski i proždrljiv način navalimo na ovaj život. Molitva je spas ljudskog bića.

Postoji, svakako, i lažna molitva, moli se samo zato da bi nam se drugi divili. Onaj ili oni koji idu na

misu samo da pokažu da su katolici ili da pokažu najnoviju robu koju su kupili ili da ostave dobar dojam u društvu – u toj molitvi si je gnijezdo svila laž. Isus je u vezi s tim dao snažnu opomenu (usp. *Mt* 6, 5-6; *Lk* 9, 14). Ali kad se istinski duh molitve iskreno prihvati i siđe u srce, tada nam ona pomaže da svojim duhom proničemo stvarnost samim Božjim očima.

Kad se molimo, sve dobiva „na težini“. To je zanimljivo u molitvi: možda započinjemo s nečim naizgled neznatnim, ali u molitvi ta stvar zadobiva na važnosti, dobiva na težini, kao da je Bog uzima u ruku i preoblikuje je. Najgore služenje koje se može pružiti Bogu, a i čovjeku, jest moliti umorno i bezvoljno, po navici. Moliti kao papige. Ne, to ne, moli se srcem. Molitva je središte života. Ako postoji molitva, brat, sestra, pa čak i neprijatelj također postaju važni. Ima jedna drevna izreka prvih kršćanskih monaha koja ovako kaže: „Blago monahu koji, nakon Boga, sve ljude promatra kao Boga“ (Evagrije Pontski, *Traktat o molitvi*, br. 123). Tko se klanja Bogu, voli njegovu djecu. Tko poštuje Boga, poštuje i ljudska bića.

Zato molitva nije umirujuće sredstvo za ublažavanje životnih tjeskoba; odnosno, u svakom slučaju, takva molitva sigurno nije kršćanska. Molitva, radije, u svakome od nas jača duh odgovornosti. Jasno to vidimo u molitvi Očenaš, kojoj je Isus poučio svoje učenike.

Da bi se svladao ovaj način molitve, psaltir je sjajna škola. Vidjeli smo kako se u psalmima ne koriste uvijek profinjene i ljubazne riječi, a često na sebi nose ožiljke koje je na čovjeku ostavilo ono kroz što je u svome životu prošao. Ipak, sve su se te molitve molile najprije u jeruzalemskom hramu, a zatim u sinagogama; čak i one najintimnije i osobne. Ovako se kaže u Katekizmu Katoličke Crkve: „Raznoliki izraz molitve psalama rađa se istodobno u liturgiji Hrama i u ljudskom srcu“ (br. 2588). I tako se osobna molitva nadahnjuje i hrani, ponajprije, molitvom izraelskog naroda, a zatim molitvom Crkve kao naroda.

Čak su i psalmi u prvom licu jednine, koji povjeravaju najintimnije misli i probleme nekog pojedinca, zajednička baština dotle da ih mole svi i za sve. Molitva kršćanâ ima taj „dah“, tu duhovnu „napetost“ koja snažno povezuje hram i svijet. Molitva može započeti u polumraku crkvene lađe, a zatim svoj hod završiti ulicama grada. I obrnuto, može poteći tijekom svakodnevnih poslova i naći ispunjenje u liturgiji. Vrata crkvi nisu prepreke, nego propusne „opne“, spremne sakupiti vapaj svijetu.

U molitvi Psaltira svijet je uvijek prisutan. Na primjer, psalmi daju glas Božjem obećanju o spasenju najslabijih: „Zbog nevolje tlačenih i jauka ubogih sada ću ustati – govori Gospodin – spasenje donijet' onom tko ga želi“ (12, 6). Ili upozoravaju na opasnost od svjetovnih bogatstava, jer „čovjek koji nerazumno živi sličan je stoci koja ugiba“ (48, 21). Ili, nadalje, otvaraju horizont Božjem pogledu na povijest: „Jahve razbija nakane pucima, mrsi namjere narodima. Naum Gospodnji dovijeka ostaje i misli srca njegova od koljena do koljena“ (33, 10-11).

Ukratko, tamo gdje je Bog, mora biti i čovjek. Sveto je pismo kategorično u vezi s tim: „Rekne li

tko: 'Ljubim Boga', a mrzi brata svoga, lažac je. Jer tko ne ljubi svoga brata kojega vidi, Boga kojega ne vidi ne može ljubiti. – Ma molio ti svaki dan ne znam koliko krunica, a ogovaraš druge, srdiš se i u sebi gajiš mržnju na druge, to je čista prijetvornost, u tome nema istine. – I ovu zapovijed imamo od njega: Tko ljubi Boga, da ljubi i brata svoga“ (1 Iv 4, 19-21). Sveto pismo priznaje slučaj osobe koja, premda iskreno traži Boga, ne uspijeva ga nikada susresti, ali također kaže da se suze siromašnih nikada ne smiju zanemariti, jer u protivnom nije moguće susresti se s Bogom. Bog ne trpi „ateizam“ onih koji poriču Božju sliku koja je utisnuta u svako ljudsko biće. Taj svakodnevni ateizam: ja vjerujem u Boga, ali se držim podalje od drugih i dopuštam si da mrzim druge. To je praktični ateizam. Ne prepoznati ljudsku osobu kao Božju sliku svetogrđe je, gnjusnost, najgora uvreda koja se može donijeti u hram i na oltar.

Draga braćo i sestre, neka nam molitva psalama pomogne da ne padnemo u napast „bezbožnosti“, odnosno da živimo, a možda čak i molimo, kao da Bog ne postoji i kao da siromašni ne postoje.

Pozdrav poljskim vjernicima

Srdačno pozdravljam sve Poljake.

Sutra slavimo liturgijski spomen svetog Ivana Pavla II., u jubilarnoj godini stote obljetnice njegova rođenja. On, čovjek duboke duhovnosti, svaki je dan razmatrao sjajem obasjano Božje lice u liturgijskoj molitvi i u meditaciji nad psalmima. Također je poticao sve kršćane da svoje dane započinjju s hvalom Gospodinu, prije nego krenu na ne uvijek lake putove svakodnevnog života.

Blagoslivljam vas od srca.